בעזרת השם יתברך

אשי ישראל

השיעור השבועי

מפי פורינו הרה"צ
רבי **יצחק שמואל אהרן לעזער** שליט"א

גליון
תנ"ו

פרשת
תרומה - שקלים
תשפ"ה

השיעור נמסר ביום ד', בשעה 23:30, ניתן להאזין בקו:
בארץ ישראל: 077-2233-223, בארה"ב: 845-510-6314

חסדי השם יתברך, אנחנו אוחזים בפרשת **תרומה - שבת שקלים**, ואנחנו נמצאים עכשיו ב**ערב ראש חודש אדר**, שהוא זמן של ריבוי שמחה, וכמאמרם ז"ל (תענית כט.): **'מִשֶּׁנִּכְנַס אֲדָר מַרְבִּין בְּשִׂמְחָה'**.

פרשת השבוע היא ה'בנין של נפשינו'; בפרשה זו, ישנו הציווי של בנין המשכן והמקדש, שהוא מקום של השראת השכינה כאן בזה העולם, כי הקב"ה רצה שיהיה מקום בזה העולם, שבו מצומצם אורו הגדול.

ואמנם כל העולם כולו מלא באלקותו יתברך, בבחינת (ישעיה ו, ג) **'מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ'** - כל מקום בעולם מלא בכבודו יתברך, אבל עם כל זאת, רצה הקב"ה שיהיה מקום מיוחד שהוא יהיה מקום להשראת השכינה, ובתוך המקום הזה יבנו את כל הכלים הכתובים בפרשת השבוע, וכך יהא מקום שיוכל להכיל בתוכו את הקדושה העליונה.

ואכן, לא שייך להגיד לכאורה שיש אפשרות לבנות מקום בשביל שיכלכל בתוכו את שכינת עוזו יתברך, וכדברי שלמה המלך בתפילתו שהתפלל בעת שחנך את ביהמ"ק (מ"א ח, כז): **"הִנֵּה הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלוּךָ אַף כִּי הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי"**; אבל הקב"ה כביכול צמצם את כבודו כדי שיהיה מקום שבו יהיו יכולים להדבק לזה.

כי הנה, להגיד לבן-אדם ש'מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ', והקב"ה נמצא בכל מקום וכו' - בוודאי שכך היא האמת, אבל זה עלול להיות בגדר 'ריבוי אור' לאדם, כי

אדם צריך לדעת איך אפשר **'להתחבר לזה'**, ועל זה ציווה הקב"ה על בנין המשכן, שיעשו לו בית, כביכול, שתוכו יהיה השראת השכינה, וכמו שכתוב בפרשת השבוע: **"וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם"**, ואיתא במדרש המובא בספרים הקדושים: **'בְּתוֹכוֹ' לֹא נֶאֱמַר, אֶלָּא 'בְּתוֹכָם'** - כי לפי דקדוק הלשון, היה צ"ל "ועשו לי מקדש ושכנתי **'בתוכו'**", כלומר: 'תבנו לי מקדש ומשכן, ואשכון **"בתוכו"**', אבל לא כך כתוב, אלא **"בְּתוֹכָם"**, אומר המדרש: **בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד** - כי כשעם ישראל בונים את המקדש, אמנם זהו המקום שבו מצומצם אורו יתברך, ובו יש 'גילוי שכינה' יותר מכל העולם, **אבל ה'גילוי שכינה' הזה מוכרח להגיע לכל אחד ואחד בתוך הלב שלו**, בבחינת **'בְּלֵבָבִי מִשְׁכַּן אֶבְנֶה'**, היינו שבתוך לב כל אחד ואחד יהיה מקום להשראת השכינה!

דהנה, אף בזמן שביהמ"ק היה קיים ועומד על תִּלּוֹ - שייבנה במהרה בימינו - וכי שייך שאדם יהיה שם 24 שעות ביממה, 7 ימים בשבוע?... שייך שהוא יגור בביהמ"ק?... אפילו הכהנים, שהם נכנסים בפנים, ועושים את העבודה בביהמ"ק, וכי הם היו כל הזמן בלי שום הפסק?... בוודאי שלא, כי ביהמ"ק הוא מקום שעובדים בו את העבודות שהקב"ה ציווה אותנו לעבוד, **אבל העיקר הוא שממשיכים משם את הקדושה 'לתוכנו' - לתוך הלב שלנו, שבתוך הלב של כל אחד ואחד יהיה כזה מקדש!**

נמצא אפוא, שאפילו אם אין ביהמ"ק בנוי לעיני הבשר שלנו, והיה ענין של 'חורבן הבית', עם כל זאת, הענין של **'השראת השכינה'** - שהקב"ה משרה שכינתו בתוכנו - זה עדיין שייך אצל כל אחד ואחד!

וזאת בפרט לפי דברי הרמ"ק בספרו: **בֵּית מִדְרָשָׁם וּמִשְׁכָּנָם שֶׁל הַצַּדִּיקִים, הֵם כְּמוֹ הַמִּשְׁכָּן וְהַמִּקְדָּשׁ**; זאת אומרת, שכל מה שאדם היה יכול להשיג בזמן שביהמ"ק היה קיים, דהיינו לבוא לשם ולהמשיך על עצמו את גילוי השכינה הקדושה, **זה שייך היום אצל המשכן של הצדיקים, שאפשר לקבל מהם כזה לימוד החיים וכזאת התחזקות ואור גדול, עד שיהיה אצלו כבית המקדש ממש!**

והעניין מפורש בדברי חכמינו הקדושים במסכת ברכות, דף ל"ג[א]: **'כָּל מִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דֵּעָה, כְּאִלּוּ נִבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּיָמָיו'**; יש לך 'דעת'? אתה מקורב להצדיק? כי מהצדיק אדם זוכה לקבל את ה'דעת', וכמ"ש אצל משה רבינו (דברים ד, לה) "אַתָּה הָרְאֵתָ **לָדַעַת** כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים" - משה רבינו גילה לנו את ה**'דעת'**, אם שזוכה **לדעת** את זה - **'כְּאִלּוּ נִבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּיָמָיו'** ממש! והלשון **'כאילו'** אין הכוונה שאדם יזלזל ויאמר "זה רק 'כאילו', זה לא בדיוק"... אלא זה

א. מזכירים את המקור במדויק, כי **ל"ג** הוא לשון **'גילוי'**, בבחינת (תהלים קיט, יח) **'גַּ"ל** עֵינַי וְאַבִּיטָה נִפְלָאוֹת מִתּוֹרָתֶךָ'.

ממש כמו שביהמ"ק נבנה בימיך! אתה חי ממש כאילו אתה בביהמ"ק!

ואם אתה חי בתוך ביהמ"ק, הרי בתוך ביהמ"ק ישנם הכלים הקדושים, וכמובא בפרשת השבוע, ומהו הכלי הראשון? **ארון**; ובנוסף, צריך להיות **שולחן, מנורה, הקרשים, המזבח**, וכן **כל הכלים** האחרים, ואם אתה חי בביהמ"ק - צריך שיהיו לו את כל הכלים הללו... איך?

אתה מתחיל ללמוד תורה, מכניס את עצמך בתוך לימוד התורה, בזה אתה בונה לעצמך ארון - **'ארון הקודש'**, שבתוך הלב שלך בנוי כזה ארון נפלא, יחד עם כל פרטיו ועניניו ומידותיו!

ובעניין המידות של הארון - זה דבר מאד מעניין המוזכר בכל הספה"ק, שמכל הכלים של ביהמ"ק, כל המידות של הארון היו **'חצי'**, וכמ"ש: "וְעָשׂוּ אֲרוֹן עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּתַיִם **וָחֵצִי** אָרְכּוֹ וְאַמָּה **וָחֵצִי** רָחְבּוֹ וְאַמָּה **וָחֵצִי** קֹמָתוֹ"; ובשאר הכלים, אמנם גם יש מידות **'חצאיות'**, אבל לא **כל** הכלי, אלא רק אחד מן המידות, למשל בעניין השולחן שמובא אחר הארון, שכתוב: "וְעָשִׂיתָ שֻׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּתַיִם אָרְכּוֹ וְאַמָּה רָחְבּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי קֹמָתוֹ" - הרי שרק קומתו היתה **'חצי'**, ומדוע אפוא רק הארון **כל** מידותיו היו לחצאין?

על זה מובא בכל הספה"ק: **אם אדם רוצה לזכות לתורה - שעל זה מרמז הארון, שבתוכו היו הלוחות - עליו להיות כולו בבחינת 'חצי', שהוא ענין של הכנעה, ענוה ושפלות, ואף-פעם לא יחשוב 'אני כבר למדתי, ואני יודע'... אלא 'אני לא יודע כלום!' - תמיד להיות כמו 'חצי'!**

ובזה אנחנו מגיעים לענייננו דיומא - **פרשת שקלים**, שבה קורין את העניין של **'מחצית השקל'**, שהקב"ה ציווה לכל יהודי להביא **'חצי שקל'**... אמנם בזמנינו 'חצי שקל' הוא סכום פעוט, אבל בזמן המשכן זו היתה נדבה הגונה השווה לכל נפש - מטבע של 'חצי שקלי'[ב], והקב"ה ציווה שכל אחד מבני ישראל חייב לתת את זה, ומתי? אומרת המשנה (שקלים א, א): **'בְּאֶחָד בַּאֲדָר מַשְׁמִיעִין עַל הַשְּׁקָלִים'**; שזה התאריך של מחר - **ר"ח אדר** - שאז היו מפרסמים ומכריזים בכל תפוצות ישראל [בעיקר בארץ ישראל], שיתחילו להביא את הנדבה, ויש חודש לקבץ את כל ה'מחצית השקל' מעם ישראל, ובהם לקנות את הקרבנות החדשים - מר"ח אדר עד ר"ח ניסן, שמתחלת שנה חדשה [כי ר"ח נקרא ג"כ 'ראש השנה'], ובכך נקנו הקרבנות בשותפות כל עם ישראל.

עלינו להתבונן: מה העניין של **'מחצית'**? מדוע הקב"ה ציווה ליתן דווקא **'חצי שקל'**? על זה מובא בדברי

ב. וזה עדיין בנמצא במוזיאונים שונים, וזכיתי לראות את זה פעם, וזה מטבע קטנה - בערך כמו גודל מטבע 5 שקל של היום, רק יותר עבה, והיא מכסף טהור, וזה היה **"מחצית השקל"**.

מוהרנ"ת ז"ל - ובכל הספה"ק - שהעניין של **'מחצית'** מלמד לאדם **'אתה "מחצית"!'...** שאדם לא יחשוב אף-פעם "אני כבר הגעתי לשלימות, אני **'שלם'"...**

והיכן מתבטא דבר זה בכל יום, בכל עת ובכל שעה? בביתו של אדם; אדם אומר: 'אני שלם'... אך אם אתה 'שלם', תוכל להבין שיש גם אדם שני שהוא 'שלם'?... משא"כ אם אתה מבין שאתה **'חצי'**, ממילא רק עם השני אתה **'שלם'**...

ובזה מגיעים אל הנקודה של **'שלום בית'**, שבעניין זה מובא בפירוש בזוהר הקדוש, שזה ענין של **'שני חצאים'**, כי עד החתונה אדם הוא 'פלג גופא' - הוא רק 'חצי'... וזו הסיבה מדוע קשה לאדם למצוא את זיווגו - וכן אח"כ בשלום ביתו - כי הוא טוען 'אני שלם', וממילא "אני צריך למצוא מישהו שלם כמוני"... אז תחכה... והנה הוא מחכה ומחכה... וגם אם מצא לבסוף מישהו 'שלם' כמוהו - אחר החתונה צומחות להן הבעיות הרבות, שכל אחד מתבצר בעמדתו שהוא ה'שלם', וזה שורש המחלוקות...

משא"כ אם אדם יודע שהוא רק **'חצי'**, ממילא אדרבה, רק עם הצד השני הוא מרגיש את השלימות, שזה הגילוי הגדול המובא מהמגיד הקדוש ממעזריטש זי"ע, בעניין המובא בפרשת בהעלותך, בדבר מצוות 'עשיית חצוצרות כסף' - הקב"ה ציווה למשה רבינו לעשות חצוצרות מכסף, שבהן היו תוקעים בכל עת מצוא [כשהיו צריכים לקבץ את המחנה ולנסוע וכו'], והלשון של הפסוק היא (במדבר י, ב): **"עֲשֵׂה לְךָ שְׁתֵּי חֲצוֹצְרֹת כֶּסֶף"**, אומר המגיד זי"ע: **'שְׁתֵּי חֲצוֹצְרֹת'** היינו **שתי חצי-צורות**; היינו הלימוד האמור, שאדם יודע שהוא רק **'חצי צורה'**.

כי זהו כלל גדול שצריכין לזכור **תמיד** (ומובא הרבה בדברי התולדות הקדוש, התלמיד של הבעש"ט הקדוש): כשאנחנו מדברים ממצוות התורה, וכמו המצוות שהזכרנו עתה: בנין המשכן, וכן עשיית החצוצרות, אדם מסתכל על זה ואומר: 'זה היה פעם'... הוא שומע מכל ענייני המשכן ואומר 'פעם היה משכן... פעם היה ביהמ"ק... ומה היום?'... על זה מביא ה'תולדות' הקדוש בשם רבו: **'התורה היא נצחית'**; מה הכוונה **'נצחית'**? אדם אומר: 'הכוונה שזה יהיה **לנצח**'... **"נצחית"** הכוונה שזה שייך **תמיד** - בכל עת וזמן, וגם **בימינו אנו!** כשהקב"ה ציווה את המצוות **בזמנם** - זה שייך גם **עכשיו!**

וזהו עומק דברי חכמינו הקדושים הנ"ל **'כָּל מִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דֵּעָה, כְּאִלּוּ נִבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּימָיו'**; כי אם אדם מבין שהתורה הקדושה שייכת לכל אדם בכל יום ובכל עת ובכל שעה, שזהו **'כָּל מִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דֵּעָה'**, אזי **'כְּאִלּוּ נִבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּימָיו'** - יש לך בית המקדש! 'איפה?'... **בתוכך!**

נמצא א"כ, שאם הקב"ה ציווה מצוה של **"עֲשֵׂה לְךָ שְׁתֵּי חֲצוֹצְרֹת כֶּסֶף"**, זוהי

'מצוה נצחית', וצריכים רק את השכל איך לקיים את זה... אם אדם מסתכל על זה במבט רגיל, הוא מיד תמה - 'אבל אין לי חצוצרות... אני לא יודע לתקוע בהן, ובכלל אינני מבין מהן'... **זה בגלל שאין לך את הדעת של הצדיקים, ומיד כשאדם מקבל את הדעת של הצדיקים - שכל התורה כולה היא 'דבר חי', וצריכים לחפש ולבקש איך שייך אליו - הוא כבר מתבונן על כל זה במבט אחר לגמרי... 'הנה יש מצוה של עשיית שתי חצוצרות כסף, ואיך זה שייך אלי?'...** על זה מסביר המגיד הקדוש: **'חצוצרות'** אותיות **'חצי צורות'**, היינו שאדם יבין שהוא רק **'חצי צורה'**, וזה **בכל העניינים!**

וזהו הלימוד של **'מחצית השקל'**, שאדם יודע שהוא רק **'חצי'**, ועליו להשלים את עצמו; לא שאתה 'שלם', ואתה צריך למצוא מישהו 'שלם' כמוך... אם אתה חושב ככה - זה בעייתי מאד... הרי אתה מרגיש שאתה כ"כ שלם, ואיך תמצא מישהו 'שלם כמוך'?... וזה יהיה קשה מאד, כי מיד כשאדם חושב שהוא שלם, יש לו כזה 'אגו' וישות שזה לא יתן לו בכלל למצוא "מישהו כמותו"... וזה הן כשמדובר על חברים או מַכָּרִים, והן כשמדובר כשרוצה להתחתן - איך ימצא אשה שתהא **'שלימה כמוהו'**?... משא"כ כשאדם יודע שהוא רק **'חצי'**, זה בכלל לא קשה...

וכאמור, בעניין זה של זיווגים כתוב בפירוש, שעד שאדם מתחתן הוא **'פלג גופא'**, זאת אומרת מלבד ש**'נשמתו'** היא רק חצי - ונשמת אשתו זה החצי השני, גם ה**'גוף'** שלו רק חצי... אדם יכול לתמוה: 'הגוף שלי רק חצי? הרי אני שלם'... לא ולא! עד שאתה מתחתן - אתה **'פלג גופא'**! ואיפה רואים את זה? בבריאת אדם הראשון, שמתחילה הוא היה 'פלג גופא', הוא היה רק 'חצי' [השאלה אם הוא היה ממש גוף אחד - דו פרצופין (ברכות סא.), והקב"ה ניסר את זה לשניים, אבל הכלל שהיה רק 'פלג גופא], והקב"ה הביא לו "עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ", והוא נעשה **'שלם'**.

וכך הוא אצל כל אחד ואחד, שעד שזוכה להתחתן - הנשמה שלו עדיין לא נשלמה, והוא צריך לדעת שכשהוא זוכה בחסד חינם להתחתן ולבנות בית נאמן בישראל, בזה הוא משלים את עצמו, וכל הדבר נעשה **'שלם'** בשלימות שעדיין לא היתה...

וזה הרמז שם ב**'שְׁתֵּי חֲצוֹצְרוֹת'** שאדם צריך לדעת תמיד שהוא רק **'חֲצִי צוּרָה'**, וזה הלימוד של **'מחצית השקל'**, שאדם יודע תמיד שהוא רק **'מחצית'**!

והיא הפרשה הראשונה מתוך **ד' הפרשיות**, ובפרשיות אלו אנו תמיד חוזרים על השיחה הקדושה שהיתה רגילה על לשונו של מוהרא"ש זי"ע בשם הרה"ק ר' פינחס מקוריץ זי"ע, שאמר: **'היית מאד נכסף להגיע להד' פרשיות, כדי להתראות עצמי עם הקב"ה'** [ואמר בלשון

אידיש: **'אִיךְ וָואלְט גֶעֶרין שׁוֹין גֶעוָואלְט קוּמְען צוּ דִי ד' פָּרָשִׁיוֹת אִיךְ זָאל זִיךְ זָעהֶן מִיט דֶער אֵייבִּישְׁטֶער'**]; כי בד' פרשיות אלו - שמתחילין עתה לקרוא, בחודש אדר[ג] - אנחנו זוכים, כביכול, מתראים יחד עם הקב"ה! **זהו זמן מיוחד בשנה, שכל נשמות ישראל זוכים לזה!**

ומהו באור הלשון **'להתראות'** עם הקב"ה? אנחנו מוצאים התבטאות כזאת בתורה הקדושה בעניין שלושת הרגלים, שעליהם כתיב **"שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה 'יֵרָאֶה' כָּל זְכוּרְךָ אֶל פְּנֵי הָאָדֹן ה'"** - יש מצוה לעלות לרגל, לבוא לביהמ"ק, **ולהיראות** לפניו יתברך; אתה מתראה לפניו יתברך - הקב"ה רואה אותך, ואתה רואה, כביכול, את הקב"ה, וכלשון הגמרא (חגיגה ב.): **'כְּדֶרֶךְ שֶׁבָּא לִרְאוֹת, כָּךְ בָּא לֵירָאוֹת'**; אתה בא לראות את השכינה, וכביכול השכינה רואה אותך, וזה מתחבר ביחד! [וזה כמו שגילה רביז"ל (ליקו"מ ח"א סי' קפד) בעניין **'אור ישר ואור חוזר'** - הקב"ה מסתכל, כביכול, עלינו, ואנחנו חוזרים ומסתכלים על הקב"ה, וזו השלימות הכי גדולה!].

זוהי מצוה שיש לנו שלוש פעמים בשנה - לעלות לרגל. והנה עתה, כשאין ביהמ"ק קיים בפועל ממש, אמנם גם בזמנינו יש ענין לעלות לירושלים (כמובא מצדיקים ובדברי הראשונים), כי **'מעולם לא זזה שכינה מן הכותל המערבי'** - יש גילוי שכינה שם יותר מכל העולם, ויש ענין לעלות אל המקום הקדוש הזה בשלושת הרגלים, אבל אינו חיוב, וא"כ איך מקיימים את הענין של **'לראות ולהיראות'**? על זה יש לנו את שיחתו של ר' פינחס מקוריץ זי"ע האמורה, שבשבועות אלו זוכין להתראות עם הקב"ה, ובאלו השבועות שאנו קורין עכשיו - פרשת שקלים, פרשת זכור, פרשת פרה ופרשת החודש - אדם מתחיל 'להתראות' ולהתחבר ביחד עם הקב"ה, זהו זמן מיוחד בשנה שנשמות ישראל מתרוממות! זוכים לכאלו גילויים הנמצאים דווקא בתקופה הזאת - ימי אדר וימי ניסן, שהם **'ימי ניסים לישראל'**, וכדאיתא בגמרא (מגילה ו:) גבי שנת העיבור, שאת כל המצוות עושין באדר שני, מדוע? אומרת הגמרא: **'כדי לסמוך גאולה לגאולה'** - להסמיך את הגאולה של ימי אדר, הוא חג הפורים, לימי ניסן - חג הפסח, שהם **'ימי ניסים לישראל'**, ואם יש לאדם שכל - ינצל את הימים הקדושים האלו!

ועתה אנו בפתחו של חודש אדר, ועל זמן זה אומרת הגמרא: **'מִשֶּׁנִּכְנַס אֲדָר מַרְבִּין בְּשִׂמְחָה'** - מהו **"מַרְבִּין בְּשִׂמְחָה"**? הנה בעניין **'שמחה'**, ב"ה זכינו לרבי כזה, שלא מפסיק לחזק אותנו של שמחה... רבינו אומר (ליקו"מ ח"ב סי' כד): **'מצוה**

ג. עד ראש חודש ניסן. השנה, מחמת שראש חודש אדר חל בשבת, קורין את ד' הפרשיות כמעט אחת אחר השניה. בשבת זו קורין פרשת שקלים, ואח"כ פרשת זכור, ואח"כ ימי פורים - ביום שישי ושבת, ואח"כ פרשת פרה, ולאחריה פרשת החודש.

גדולה להיות בשמחה תמיד'; ורבינו אף מחזק אותנו ל'שמחה יתירה'... כי אם 'מצוה גדולה להיות בשמחה **תמיד**', ומה מוסיפים - למשל - כשמגיעה שבת? הרי רבינו אומר (ליקו"מ ח"ב סי' יז) שכל שבת צריכה להיות מלאה בשמחה, וז העיקר של שבת - השמחה! וכן בחגים - **'זמן שמחתנו'**, הרי כל החגים זה ענין של שמחה! ועכשיו מגיע זמן שצריכים **'להרבות'** בשמחה, זאת אומרת **שמחה על גבי שמחה!**

ורבינו לימד אותנו, שאף בעניין התבודדות בלב נשבר שציווה אותנו בכל יום, שצריכים לשבור את הלב לפני הקב"ה, אבל עם כל זאת, העיקר שכל היום יהיה בשמחה! כי אמנם אדם שובר את ליבו, איך הוא 'שובר את ליבו'? הרי זהו כל העניין של 'מחצית השקל' - ענין של 'חצי', שהוא העניין של 'לב נשבר', ועל כן **ההתחלה** של כל ד' הפרשיות היא עם פרשת שקלים, כי זו ההקדמה להכל, ללמד אותנו את הלימוד של **'מחצית'** - אתה רק **'חצי'**! אדם אומר 'אני אתן שקל שלם... למה חצי?'... או שהוא עשיר, והוא אומר 'אתן את הכל... כמה צריכים? אכתוב צ'ק גדול, אין בעיה'... **לא ולא! תן חצי שקל! לא צריכים יותר!** כתוב בפסוק בפירוש: **"הֶעָשִׁיר לֹא יַרְבֶּה וְהַדַּל לֹא יַמְעִיט"** - תן מחצית! לא לוקחים ממך יותר... צריך **'חצי שקל'**! אתה עשיר, ואתה רוצה לשלם את הכל, אבל לא צריכים שתביא את הכל, צריכים שאתה תצטרף לכולם **ביחד!** - 'אז אתן שקל שלם'... **לא! אתה תתן חצי שקל! ובזה תרגיש שאתה רק 'חצי', ובשביל לזכות ל'שקל' שלם אפשר רק ע"י ההצטרפות עם מישהו אחר...** וכשמדברים מעניין של שלום בית - **רק ביחד עם אשתך הגעת להיות 'שלם'!** ואכן, נשים אינן מחויבות ב'מחצית השקל', אבל מוזכר בספרים, שיש ענין בזה שאדם מצרף את כל בני ביתו ב'מחצית השקל'!

וזוהי **ההתחלה** של הד' פרשיות, כי אם אתה לא תגיע לעניין הזה של **'לב נשבר'**, ולא תבין שאתה רק **'חצי'**, ואתה מוכרח להצטרף עם אחרים - אז הפסדת את כל המכוון... ועל כן ההתחלה היא עם **פרשת שקלים**.

והעניין של 'מחצית השקל' הוא ענין של 'מצוות צדקה', כי 'מחצית השקל' זה כסף שצריכים לתת, והעניין של צדקה - זה הדבר הראשון שצריכים בכל דבר-מצוה! הנה אדם ניגש להתפלל, יש מצוה ליתן קודם התפילה פרוטה לצדקה, וכדברי הגמרא (ב"ב י.): **'ר' אלעזר יהיב פרוטה לעני, והדר מצלי'** - לפני שהוא התפלל, הוא שם פרוטות בתוך הקופה; מדוע? מה קשור העניין של צדקה אל התפילה? כי צדקה היא **'הפתח'**, וכדאיתא בדברי רבינו ז"ל (ליקו"מ ח"ב סי' ד), שהצדקה פותחת את כל השערים, בחינת **"פָּתוֹחַ תִּפְתַּח"**; אדם רוצה להתחיל משהו בעבודת ה' - זה קשה... השער סגור... איך מתחילים? יש קושי... המפתח הוא: צדקה! **כשאדם נותן פרוטה**

צדקה לפני התפילה, בזה הוא פותח את השערים! נתת צדקה? עכשיו השערים נפתחים!

וכן הוא בכל דבר-מצוה, שמקדימים את הצדקה לעשיית המצווה; הנה זכינו בזמן האחרון לפרסם את העניין של **'עזר שבת'**, ובשבוע זה עושים את הגבייה הראשונה בעזרת ה', והוא עניינא דיומא - **'מַשְׁמִיעִין עַל הַשְּׁקָלִים'**, שמקבצים את השקלים של הצדקה, **וכך יש לו לאדם דרך שיהיה לו קשר לשבת כל השבוע!** כתיב (שמות כ, ז) **"זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ"**, ועל זה אומרים חכמינו הקדושים, שיש מצוה לזכור את השבת כל השבוע, ואיך? אומרת הגמרא: אדם קונה משהו, ואומר שזה לכבוד שבת; ופעמים שזה קשה לאדם לזכור ביום ראשון כבר משבת הבאה... ולכן יש לו קופה של 'עזר שבת', ועי"ז הוא מחובר כל השבוע אל השבת, ומכניס בה פרוטות לצדקה, מתי? הנה הוא רוצה לעשות איזו מצוה - הוא מכניס פרוטה לצדקה, ובפרט קודם הדלקת נרות - תתן האישה צדקה, וכן בשאר מצוות, כגון: קודם הפרשת חלה וכו', וזה הן לגבר הן לאשה - כל אחד כפי המצוה השייכת אליו, **ועל ידי הפרוטות האלו ששמים בצדקה - פותחים את השערים! הנה פתחת את הפתח, ואפשר כבר להתחיל להיכנס...**

ועל זה באה **פרשת שקלים** בתור הפרשה הראשונה מן **ד' הפרשיות**, כי הדבר הראשון שעושים בעת שרוצים להתראות, כביכול, עם הקב"ה - זו **מצות צדקה**, וכמה מבקשים? מבקשים 'חצי שקל' - 'מחצית השקל', שתדע שאתה **'מחצית'**! אדם אומר: 'אצלי מחצית השקל זה כלום'... **ואכן כן, זהו התואר שלך - אתה 'כלום' באמת, אתה רק "חצי", ועליך לזכור את זה תמיד!** ותהיה תמיד מוכן לתת את ה'חצי' הזה!

זהו העניין של **"כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְקֻדֵיהֶם וְנָתְנוּ אִישׁ כֹּפֶר נַפְשׁוֹ לַה'; זֶה יִתְּנוּ כָּל הָעֹבֵר עַל הַפְּקֻדִים מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ"** - ופירשו צדיקים: **'כָּל הָעֹבֵר עַל הַפְּקֻדִים'** היינו אדם שהוא זוכה עכשיו לחזור בתשובה על מה שהוא **"עבר על הפקודים"** של התורה הקדושה, ומהו התיקון? עכשיו תיתן **'מחצית השקל'**! ואל תגיד שאתה עשיר, ואתה רוצה לתת יותר - לא רוצים ממך יותר! ומאידך - אם יש עני שאומר במסכנותו 'אין לי'... - אתה מוכרח לתת! אפילו עני המתפרנס מן הצדקה צריך לתת 'מחצית השקל', כי חצי שקל אתה בוודאי תמצא איך לתת... תלך ותדאג שיהיה לך...

וכל זה כדי **"לְכַפֵּר עַל נַפְשֹׁתֵיכֶם"**, שעם זה מסיימים את פרשת שקלים: "וְלָקַחְתָּ אֶת כֶּסֶף הַכִּפֻּרִים" - זה נקרא **'כֶּסֶף הַכִּפֻּרִים'**, ובמילה **'כִּפּוּרִים'** מצלצל העניין של חג **'פּוּרִים'** הבעל"ט בעוד שבועיים, וכדאיתא בתיקוני זוהר, שיום **כִּפּוּרִים** הוא **כְּ-פּוּרִים** - 'כמו' פורים, כי בפורים אדם זוכה להגיע לכזה ביטול

ולכזאת אחדות עם נשמות ישראל, כמו שאסתר ביקשה מכולם "**לֵךְ כְּנוֹס אֶת כָּל הַיְּהוּדִים**" - בואו נעשה קבוצה ביחד '**כאיש אחד בלב אחד**', למה? כי הנה יש גזירות ה"י, יש את המן וכל הרשעים, ומהי העצה? "**לֵךְ כְּנוֹס אֶת כָּל הַיְּהוּדִים**" - כולם ביחד!

הגמרא אומרת שהמן היה מהעשירים הכי גדולים, ולא היתה לו בעיה לקחת "עֶשֶׂרֶת אֲלָפִים כִּכַּר כֶּסֶף" - שזה הון תועפות - ולהביא לאחשוורוש בשביל שיתן לו את הטבעת והחותמת לגזור את גזירותיו... אבל הקב"ה אמר לו: '**רָשָׁע, כְּבָר קָדְמוּ שִׁקְלֵי יִשְׂרָאֵל לְשִׁקָּלֶיךָ הַטְּמֵאִים!**' - אתה נותן פה "עשרת אלפים ככר כסף", והילדים שלי - נשמות ישראל - כבר נתנו קידמו לתת 'מחצית השקל'!

ה'מחצית השקל' שלנו דחה את כל המיליארדים של המן הרשע! למה? **כי הקב"ה רוצה לראות את האחדות של עם ישראל, וכשיש אחדות - יש את הכל!** ו'אחדות' היא רק בתנאי שאדם מתחיל עם '**מחצית**', כי אם הוא יגיד "אני נתתי תרומה מכובדת" וכו', או אפילו לא סכום גדול, אבל נתן '**שקל שלם**', הוא עלול עדיין לבוא לאיזו גאוה וישות, משא"כ כשהוא נתן רק '**מחצית**' - הוא לא מתגאה, 'מה כבר נתתי? בקושי חצי שקל'... **אבל ה'חצי שקל' הזה הכניע אותך, זה שבר את הלב שלך!** וכמו שכתוב בספרים: **שֶׁקֶ"ל** גימטריא **נֶפֶ"שׁ**, ו'**מחצית השקל**' הוא ה'**שברון לב**' של האדם, בבחינת (תהלים נא, יט) "**לֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה אֱלֹקִים לֹא תִבְזֶה**", וזה כשיש לאדם את העניין של '**חצי שקל**'!

וזהו שאומר רבינו ז"ל (ספר המידות, אות צדקה, חלק שני, סימן יט): '**עַל־יְדֵי נְתִינַת שְׁקָלִים, נִצּוֹל מִיֵּצֶר הָרָע**'; כי כאמור, ע"י נתינת '**מחצית השקל**' האדם שובר את ליבו, ואיתא בגמרא, שיש שני צדדים לאדם - צד ימין וצד שמאל, 'צד ימין' זה היצר הטוב, ו'צד שמאל' זה היצר הרע, ואם אדם שובר את הלב שלו, זאת אומרת שהוא מבין '**אני צריך להכניע את הצד השמאלי**', ובעצם שניהם מתאחדים ביחד, כי אם אדם זוכה ל'לב נשבר', אז מה קורה? שני החלקים האלו מתחברים ביחד, כי אם היה כל אחד לוחם נגד השני - ישנה מלחמה מאד ארוכה וכבדה, אבל מיד כשאדם מגיע לעניין הזה של 'לב נשבר' - שהוא שובר את הלב שלו להקב"ה, שני השברים נעשים אחד, ואזי הוא ניצול מן היצר הרע, כי הכניעו לצד הקדושה, ובכח נתינת 'מחצית השקל' הוא מבקש: '**רבש"ע, תציל אותי מהיצר הרע! אין לי עצה אחרת - רק לבקש ממשך!**'.

וזאת אדם צריך לדעת: אחר כל העבודות, אחר כל היגיעות, הכל זה מתנת־חינם מהקב"ה! **את המתנת־חינם תקבל רק אם תייגע את עצמך!** ואכן, זה דבר מאד עדין... מצד אחד: אם אתה לא תיכנס במערכה של המלחמה - לא תקבל כלום, ומצד שני - אתה 'כן' נכנס, אתה לא עשית כלום בלי עזר הקב"ה...

הקב"ה מחכה לראות איך אתה באמת עושה כפי הכח שלך, ואתה מכין עצמך למלחמה, ועושה את הכל, ואז נושא עיניך אליו יתברך ואומר: 'רבש"ע, "למעשה" - מה אני כבר יכול לעשות?'...

ואין הכוונה שיאמר מתוך ייאוש **'מה אני כבר יכול לעשות'**, וישכב בספה בחוסר־מעש, 'אינני יכול לעשות, אין לי כח, ואני לא עושה כלום'... לא! אם אתה לא עושה כלום - לא תקבל כלום! משא"כ כשאתה עושה כל מה שאתה יכול, ואתה מכיר היטב שבהכל אתה מוגבל, ומה באמת אתה יכול לעשות לבדך, על זה בא שהקב"ה כביכול משלים את החצי השני, ולמה? כי היה לך את ה'לב נשבר' הזה, והכרת שאתה רק **'חצי'**, אז עכשיו הקב"ה משלים לך את ה**'חצי'** השני!

וזהו מילות הסיום של פרשת שקלים: **"לְכַפֵּר עַל נַפְשֹׁתֵיכֶם"**, וכדברי רבינו הנ"ל, שעל־ידי מצות שקלים - 'מחצית השקל' - נשבר היצר הרע, למה? כי זכית ל'לב נשבר' בזכות נתינת הצדקה!

ומעתה מובן היטב מדוע דייקא בזה מתחילים את **ד' הפרשיות** - עם מצות נתינת מחצית השקל, 'נדיבות לב', כדי לעורר אותנו לזכור תמיד לעשות צדקה וחסד!

ו'צדקה וחסד' היא בכמה אפנים: יש לך כסף ב"ה? תן כמה שאתה יכול! **עשר שקל אתה יכול להכניס בקופה? תכניס!** שעל זה חילקנו את קופות הצדקה של **'עזר שבת'**, וכאמור - בכל חודש נעשה את הגבייה של הקופות [וב"ה שכבר מהגבייה הראשונה נכנסו סכומים מכובדים], ועל־ידי־זה הזה אתה מקיים **"זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ"** - אתה זוכר את השבת כל השבוע! **הכנסת שקל, או כמה פרוטות, והנה אתה כבר הכנת לשבת־קודש... לך, לקהילה, לכולם ביחד! וכשהקב"ה רואה את זה - בשמים זה הכי חשוב!**

ובזכות זה ניצחנו את המן הרשע, שהוא בא עם כל הכסף הטמא שלו, והקב"ה אמר לו: רשע, אתה רוצה לקנות את עם־ישראל עם 'עֶשֶׂרֶת כִּכַּר כֶּסֶף' שלך? **"עַמִּי כְּבָר הִקְדִּימוּ עִם הַשְּׁקָלִים שֶׁלָּהֶם"...**

ולכאורה מה הדמיון ביניהם? הרי אצל המן מדובר על 'הון תועפות' - מיליארדים של כסף, ואצל עם־ישראל זה 'רק' מחצית השקל... אבל עם־ישראל חכמים הם, והן יודעים שהקב"ה נתן לנו כזאת מצוה כדי לחבר אותנו ביחד! פרשת שקלים מגיעה הראשונה כדי לחבר אותנו ביחד! להבין שאנחנו רק 'מחצית', ואם אנחנו 'מחצית' - יהיה מקום להכניס את ה'מחצית' השניה... העיקר נבין שאנחנו 'חצי צורות'! ועוד הפעם: **איפה זה מתבצע ביותר? בבית של האדם, שהוא יודע 'אמנם אני "בעל־הבית" פה, אני הגבר, הכל טוב ויפה... אבל אני רק "מחצית"! ועלי לכבד ולייקר ולדעת שרק**

ביחד אנחנו שקל שלם!'... ובכח זה ניצחנו את טומאת המן הרשע!

והנה, מנהג ישראל קדושים, שבכל שבתות ד' הפרשיות, אומרים פיוטים בתוך התפילה [בחזרת הש"צ], והם פיוטים נחמדים ונפלאים מאד[ד], ובפרשת שקלים - שבת הקרובה - יש פיוטים הן בשחרית והן במוסף[ה], ובפיוטים של תפילת מוסף בפרשת שקלים, לפני כל ברכה שמסיימים, חוזרים על חרוז נפלא, בזו הלשון: **"אוֹר פָּנֶיךָ עָלֵינוּ אָדוֹן נְשָׂא"** - מבקשים: 'רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תִּשָּׂא עָלֵינוּ אֶת אוֹר הַפָּנִים שֶׁלְּךָ', שזה מתאים מאד עם השיחה הנ"ל של ר' פינחס מקוריץ זי"ע, שבד' פרשיות מתראים עם הקב"ה, וזהו שמבקשים **"אוֹר פָּנֶיךָ"** - אור הפנים שלך, כביכול, **"עָלֵינוּ אָדוֹן"** - הקב"ה, **"נְשָׂא"** - לשון של 'נשיאות' [כמו **"כִּי תִשָּׂא** אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"]. **"וְשֶׂקֶל אָשָׂא בְּבֵית נָכוֹן וְנִשָּׂא"** - 'שֶׂאֱזֶכֶּה לִשָּׂא **'שֶׂקֶל'** בְּבֵית נָכוֹן וְנִשָּׂא. ובזה כל המפרשים מדקדקים: מהו **"וְ'שֶׂקֶל' אָשָׂא בְּבֵית נָכוֹן וְנִשָּׂא"**? הלא אין זה **'שקל'** אלא **'מחצית'** השקל...

אבל פה מונח כל הסוד הזה: כשאדם מוכן ליתן **'מחצית השקל'**, מה יהיה השכר? ואיך נזכה שהקב"ה יאיר פנים עלינו? ע"י ה**'מחצית השקל'** יהיה **"וְשֶׂקֶל** אָשָׂא בְּבֵית נָכוֹן וְנִשָּׂא - אקבל את השקל **"בְּבֵית"**, שזה בכלליות סובב והולך על בית המקדש, וכן על ה'בית הפרטי' שלי, שיהיה כבר **"שֶׂקֶל"**! אני נתתי מעצמי את ה'מחצית', והכרתי היטב שאני רק 'מחצית', וצריכים להתחבר עם השני! צריכים לעשות את הכל כדי להתחבר עם עוד יהודי - שגם הוא יתן, ואני אוסיף צדקה!

זה ענין של צדקה **בכסף**, ובנוסף - אומר רבינו (ליקו"מ ח"א סי' קו) על הפסוק (תהלים מא, ב) **"אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל אֶל דָּל"** - לדבר דיבורי אמונה עם השני, זה ג"כ צדקה; העיקר שאדם מוכן לעשות צדקה עם הבריות!

והעניין של צדקה מתבטא גם בהדפסת ספרי רבינו והפצתם, שבזה אתה ממש עושה צדקה! מי שמפיץ - הוא אלוף ב"מחצית השקל"... כי הנה יש אדם שהוא חושב 'מה אני צריך לדאוג על השני?... אני צריך לשלם את חלקי, והשני ידאג לעצמו'... משא"כ כשאדם יודע **'אני צריך להיות כאן כדי לעזור לנשמות ישראל!'**...

וזה מתבטא באיזו צורה שהיא - הן **להפיץ** ספרים, והן **להדפיס** ספרים, והן **לעודד** את העוסקים בזה עם רצון אמיתי,

---

ד. היום יכולים להשיג פירושים נפלאים על כל הפיוטים, ומי שמסתכל בהם - אלו דברים המעוררים מאד את הלב.

ה. וכן בפרשת החודש, שיש פיוטים הן בשחרית והן במוסף [ובתפילת מוסף הם לא כ"כ ארוכים כמו בשחרית], משא"כ בשאר הפרשיות, שיש רק בשחרית.

והן לתת **תמיכה** בהם כפי היכולת!

ובזה אתה יודע שהנך רק **'מחצית'**, ואתה מבין ש'יש עם מי לעבוד' - יש את מי לקרב, והשכר שלך יהיה **"וְשֶׁקֶל אֶשָּׂא"** - אתה נתת **'מחצית השקל'**, ואתה מקבל חזרה **"וְשֶׁקֶל אֶשָּׂא בְּבֵית נָכוֹן וְנִשָּׂא"**!

וכאמור, כתוב דווקא הלשון **"בְּבֵית"** נָכוֹן וְנִשָּׂא, כי בזכות זה תזכה שהבית **שלך** יהיה **'בֵּית נָכוֹן וְנִשָּׂא'** - הבית שלך יהיה בית של השראת השכינה, שבזה אנחנו חוזרים לפרשת השבוע, שישנו הציווי של **"וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם" - בתוך כל אחד ואחד!**

וצריכים לזכור, שכל המצוה של 'מחצית השקל' בפועל, בזמן שביהמ"ק היה קיים, שהיו 'משמיעין על השקלים' בר"ח אדר, וקבצו את נדבות 'מחצית השקל' מעם ישראל, מה עשו עם הכסף הזה? הצדקה הזאת הלכה לביהמ"ק, בכדי לקנות את הקרבנות שמקריבים בכל יום - **קרבן התמיד**, בבוקר ובערב, שאמנם הכהן היה מקריב אותם, אבל זה **בעבור כל עם ישראל**, וא"כ איזה קשר יש לך לזה? אתה יושב ב'באר-שבע', או גר ב'חרמון', ואיזו שייכות יש לך ל'קרבן התמיד'? על זה השמיעו בכל שנה בר"ח אדר על 'מחצית השקל', והיתה לשכה מיוחדת לזה [כמבואר במסכת שקלים[1]], ובזה שאדם נתן 'מחצית השקל' - הוא שותף לקרבנות שמקריבים בכל יום, **יש לו חלק במה שהכהן מקריב מדי יום בביהמ"ק!**

נמצא אפוא, שישנו קשר אחד בין הענין של **'מחצית השקל'** ל**"וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם"**, יש דרך שאנחנו יכולים להצטרף לבנין ביהמ"ק! שזה כל ענין פרשת השבוע, שכל אחד מישראל הביא נדבה שהיה יכול להביא, וכמו שהפרשה מתחילה: **"וְיִקְחוּ לִי תְּרוּמָה"** - ממי יקחו את התרומה? **"מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְּבֶנּוּ לִבּוֹ תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי"** - **'יִדְּבֶנּוּ לִבּוֹ'** היינו שאומר הקב"ה "אני צריך לבנות את ביהמ"ק מאדם שיש לו **'נדיבות לב'**!" ו**'נדיבות לב'** היינו שהלב שלו בבחינת **'לב נשבר'** - מה יש לך להביא? אחד יש לו זהב, 'תביא זהב'... - פה מדברים מהתחלת בנין ביהמ"ק, שכל אחד הביא כפי נדיבות לבו, ואח"כ היתה מצוה מיוחדת של "מחצית השקל" - לתת דוקא 'מחצית', אבל אז ביקשו מכל אחד כפי מה שהיה לו - זהב אין לך? אז תכלת... ארגמן יש לך? תביא, יש לך 'תולעת שני' - סוג של "חוטים"? תביא... כל אחד הביא כפי נדיבות לבו - **"אֲשֶׁר יִדְּבֶנּוּ לִבּוֹ"**, ומה זה עשה? **זה פתח את הלב שלו!**

ועל כן אין שלימות בזה שאדם אומר

---

1. יש במשניות מסכת שקלים - את זה לומדים תמיד, וכן יש בירושלמי מסכת שקלים, ובהן כל ההלכות של מחצית השקל.

'אני אשלם את הכל'... **לא צריכים! צריכים שהלב שלך יהיה נדיב - שתהא "נדיבות לב", שתפתח את הלב שלך ותרצה חלק במשכן הזה!**

ואזי - אומר הפסוק - "**וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ**", כשעם־ישראל עושים כזה מקדש, אז "**וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם**" - '**בתוכם**' דייקא, היינו **בתוך כל אחד!**

וממילא **כל הכלים** של המשכן כבר שייכים אצל האדם... '**ארון**' - אדם תמה: איפה יש לי ארון?... 'ארון' זה ענין של לימוד התורה הקדושה! התחלת ללמוד שיעורי תורה? יש לך 'ארון'!

וכאמור, הארון היה כולו מ'**חצאי מידות**' - "אַמָּתַיִם וָחֵצִי אָרְכּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי רָחְבּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי קֹמָתוֹ", כי כשרוצים לבנות ארון קדוש מהתורה, מוכרחים את הלימוד של "**חצי**", שאדם מרגיש שהוא רק 'חצי', ויש לו '**לב נשבר**'.

והנה, הלשון "**חצי**" הוא גם לשון של "**חצים**", היינו שאדם יורה '**חץ**', ומהו ה'**חץ**' הזה? בשיחות־הר"ן, רבינו מזכיר את דברי התיקוני־זוהר, שאדם המרגיש שהוא רחוק מהקב"ה, והוא אומר 'מה כבר שוות התפילות שלי... מי שומע אותי... מי צריך אותי'... אומר רבינו שזה כמו אדם שיורה חיצים, ואכן הוא עומד מרחוק - וכמו אותו אחד, שהוא באמת מרגיש עדיין רחוק - אבל החיצים האלו יכולים להגיע מאד מאד רחוק... מי שהוא יודע איך לירות חיצים, אז אפילו שהוא עומד רחוק - הוא יודע איך לירות אותם למקום רחוק מאד... **אותו דבר התפילות שלנו, שעל־ידן אדם 'יורה חיצים', והוא פועל!** כתיב בתהלים (קכז, ד) "**כְּחִצִּים בְּיַד גִּבּוֹר**" - וזה התפילות שלנו, שאנחנו זורקים ויורים חיצים למעלה, ממש בכל מילה שלנו!

נמצא א"כ, שיש כח גדול לה'**חצי**' הזה... שאדם לא יחשוב "זה '**חצי**', מה זה כבר שווה"... זה '**חץ**'! ובזה מכניעים את היצר הרע, ולכשון רבינו הנ"ל בספר־המידות: "**עַל־יְדֵי נְתִינַת שֶׂכֶל, נִצּוֹל מִיֵּצֶר הָרָע**"; - זה שובר את היצר הרע, ובכח זה יתקיים הפסוק (משלי ז, כג) "**עַד יְפַלַּח חֵץ כְּבֵדוֹ**", שזה מובא בדברי התיקוני־זוהר הנ"ל, **כי אדם הזורק חיצים כאלו - הוא חותך את הלב של הסמ"ך־מ"ם - את הכבד שלו!** כי הכבד זה המקום של הדמים הרעים - ממנו באים כל הדמים הרעים, וצריכים 'לזכך את הכבד', ואת הכבד של היצר הרע צריכים **להכניע**, לבטל את ה'כבדות' הזאת, וזה רק על־ידי כח החיצים, שזה הסוד של 'מחצית השקל', שאדם מרגיש על־ידיה־ את ה'לב נשבר', והוא בא להקב"ה: 'רבש"ע, אני רק "**חצי**"!'... **תזכור תמיד שאתה 'חצי', ואתה מחכה על ה'חצי' השני - שהקב"ה יתגלה אליך, בבחינת "אוֹר פָּנֶיךָ עָלֵינוּ אָדוֹן נָשָׂא" - יגלה לנו את אור השכינה!**

וכמובן, בתוך הבית שלנו, שנדקדק שהבית יהיה בבחינת "**וְשָׂכָל אָשָׂא**" -

שבבית יהיה **'שלם'**, ואיך? ביחד! עם אחדות! עם שלום אמיתי! שאז הכל נשלם בצורה הכי גדולה שיכול להיות...

ואלו הם כל העבודות של ימים אלו - ימי אדר בכלל, המתחילים עם **'מחצית השקל'**, ובתוכם - ימי פורים הקדושים, שזה ג"כ כל העניין של פורים, ענין של **"מִשְׁלֹחַ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים"**; מה העניין בזה? להרבות את האהבה והאחדות!

הגמרא אומרת במסכת מגילה, שאם יש שני עניים, ויש להם בדיוק את סעודתם לכבוד פורים, מה יעשו עם 'משלוח מנות'? אומרת הגמרא: האחד ילך לחברו, ויתן לו את סעודתו - "הנה, זה בשבילך... הכנתי סעודה, וזה בשבילך!", וחברו אומר: "גם אני הכנתי סעודה, זה בשבילך"... עשו 'חליפין' ביניהם, ובזה הם קיימו **'מִשְׁלֹחַ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ'**; ולכאורה ייפלא, וכי זהו **'קונץ'** - "אתה נותן לי ואני נותן לך"? מה העניין בזה?... מה זה? אבל זהו כל העניין: אהבה ואחדות! להראות: "הנה יש לי? תיקח את זה!" וגם השני עושה כך - הוא מביא לך את סעודתו שלו, "הנה תיקח את מה שיש לי", ובזה מתגלה האהבה והאחווה של נשמות ישראל!

זה היסוד של עם ישראל, שאדם יהיה לו תמיד הרגשה בשביל השני, לא ש**'אני** הכל; **בשבילי** הכל'... **שיהיה לך מקום בליבך לעוד אחד!** ואם יש לך **'לב שלם'** - איפה יש מקום לשני?... משא"כ אדם שמרגיש תמיד שהוא **'חצי'**, בבית שלו - **'חצי'**, הוא מכיר טובה, הוא יודע: 'עד עכשיו "פלג גופא" - רק חצי!' וזה באמת כך - היית רק **'חצי צורה'**! והנה זכית להתחתן, ומי הרוויח? כאן? **אתה הרווחת!** כמובן ששניכם הרווחתם, אבל במיוחד אתה, שחשבת כבר 'מי יודע מה יהיה איתי' - כ"כ קשה בא לאדם מציאת הזיווג, וכן אח"כ שלום־הבית, **אבל הוא שוכח לגמרי שבלי זה הוא כלום!** ואדם היה יודע תמיד הלימוד הזה: "אני צריך **להשלים** את עצמי!" - ממילא היה השלום הנפלא...

ובזה מתחילים את **הד' פרשיות**, כי מוכרחים להתחיל ב'מחצית השקל', שהוא ענין של צדקה, ואפילו כמה פרוטות! **אדם נותן צדקה לפני התפילה, והוא חושב 'הכנסתי כמה פרוטות בקופה, מה עשיתי כבר?'... אבל אם הוא מכניס קצת דעת ושכל במה שהוא עושה - הוא מחיה את עצמו: "כן! הכנסתי פרוטות לצדקה!"...**

הפסוק אומר "וְנָתְנוּ אִישׁ כֹּפֶר **נַפְשׁוֹ**", כי הכסף הוא ה**'נפש'** של האדם, ויש לרבינו תורה שלימה על זה - ליקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן ס"ט, שם מבאר רבינו, שהכסף של האדם הוא חלק מנפשו, ועל־כן כשהוא נותן צדקה, ואפילו שזה כמה פרוטות, זה שווה מאד! **אתה הכנסת את אלו הפרוטות בקופה, והצטרפת למצוות הצדקה, וזה פותח**

את כל השערים! וכשאדם זוכה לזה - זה מביא אותו אח"כ אל השלימות הכי גדולה, ועל־ידי־זההקב"ה מגלה לנו **'אור פניו'** כביכול.

ומובא במדרש (תנחומא שמות, כי תשא, סימן ג): **'אָמַר מֹשֶׁה לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מְשֶׁאֲנִי מֵת אֵין אֲנִי נִזְכָּר'** - דהנה הקב"ה מצווה לו "כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְקֻדֵיהֶם", היינו שיתנו 'מחצית השקל', ומשה רבינו אומר: תינח בזמן שביהמ"ק קיים, אבל מה יהיה אח"כ?

ממשיך המדרש: **'אָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: חַייֶךָ, כְּשֵׁם שֶׁאַתָּה עוֹמֵד עַכְשָׁו וְנוֹתֵן לָהֶם פָּרָשַׁת שְׁקָלִים וְאַתָּה זוֹקֵף אֶת רֹאשָׁן, כָּךְ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה שֶׁקּוֹרְאִין אוֹתָהּ לְפָנַי, כְּאִלּוּ אַתְּ עוֹמֵד שָׁם בְּאוֹתָהּ שָׁעָה וְזוֹקֵף אֶת רֹאשָׁן'** - איזו לשון נפלאה של חכמינו הקדושים! נמצא, שבשעה שקורין את פרשת מחצית השקל, אדם עלול לחשוב 'וכי יש חשיבות בקריאה זו?'... **בוודאי! כשאנחנו קורין פרשת שקלים, משה רבינו עומד שם "ומרים את ראשנו", ומתקיים: "כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"!**

ורבינו כבר גילה לנו (ליקו"מ ח"א סי' קיא): "**ר'**אשׁ **בְּ**'נֵי **יִ**'שְׂרָאֵל" רָאשֵׁי־תֵּבוֹת **'רַבִּי'**; אלו הם הצדיקים, שהם עומדים וזוקפים את הראש שלנו! אתה נמצא בעת הקריאה של פרשת שקלים, וצריכים לזקוף אותך! הרי אתה קצת כפוף... **הצדיקים זוקפים את הכפיפות שלנו!**

ובזה פירשנו פעם את הפסוק שאומרים בכל יום בפסוקי דזמרה: **"ה' פּוֹקֵחַ עִוְרִים ה' זוֹקֵף כְּפוּפִים ה' אוֹהֵב צַדִּיקִים"**; ולכאורה מה הקשר בין העניינים בפסוק? מובן שהפסוק מתחיל **"ה' פּוֹקֵחַ עִוְרִים"** - שנותנים שבח להקב"ה שנתן לאדם אל כח הראות, והוא ממש **'פוקח עורים'**, שאת הברכה הזאת אנחנו אומרים בכל בוקר - "פוקח עורים", כי אדם קם מהשינה שלו, והוא ב"ה פוקח את עיניו ויכול לראות... תודה לה'! וממשיכים: **"ה' זוֹקֵף כְּפוּפִים"** - שזה ג"כ אחת מהברכות של 'ברכות השחר', שהקב"ה 'זוקף כפופים'. אבל מהו שמסיימים **"ה' אוֹהֵב צַדִּיקִים"**? הרי מדברים פה מהשבח של הקב"ה - שהוא יתברך 'פוקח עיוורים', 'זוקף כפופים', ומה מגיע אח"כ **"ה' אוֹהֵב צַדִּיקִים"**?

עפ"י האמור מובן מאד, כי **"ה' אוֹהֵב צַדִּיקִים"** היינו שהצדיקים הם אלו שעושים את הדברים הכתובים לפני־כן - 'פוקח עיוורים' ו'זוקף כפופים'! הצדיקים הם השלוחים של הקב"ה, והם מקיימים **'פוקח עיוורים'** - הם פוקחים את העיניים שלנו! ואין הכוונה לראיה גשמית, שזה ב"ה יש לאדם, אלא מדובר על **"עיני השכל"** - שצריכים לפקוח אותם! אמנם הראיה הגשמית טובה, אבל מה עם הראיה הרוחנית?... יכול להיות שאדם רואה, שאבל לא תמיד הוא רואה דברים טובים... וכמה צריכים

לשמור על הראיה!

שזה גם אחד מהכלים של הבית־המקדש, דהנה אמרנו שמתחילים עם **ה'ארון'** - שזה סובב על לימוד התורה כנ"ל, כי כשאדם לומד תורה הוא בונה **'ארון'** קדוש; אח"כ מגיע **השולחן**, שזה ענין האכילה של אדם, שתהא בכשרות ובדרך־ארץ [אכן שולחנו של אדם דומה למזבח, אבל השולחן שהיה במשכן, הוא ענין של אכילה ופרנסה]. והכלי השלישי שמוזכר בפרשה זה **המנורה** - שבה היו שבעה הנרות, ועל זה יש לנו ב"ה לימודים נפלאים מאד (ליקו"מ ח"א סי כא), והראשון מבין שבעת הנרות הוא ה**'עיניים'** - שצריכים לקדש את העיניים, שהעיניים יאירו! ורבנו מזכיר שם, שבקדושת העיניים צריכים לקיים (ישעיה לג, טו) **"וְעֹצֵם עֵינָיו מֵרְאוֹת בְּרָע"** - שאדם צריך לסגור את העיניים שלא יראה דברים לא טובים!

נמצא א"כ, שלפעמים יש אדם שהוא בגדר עיוור רח"ל, ואף שהוא רואה בעיניו הגשמיות, אבל הוא לא זוכה לראות דברים קדושים - שהם **"עיני השכל"**, והוא צריך עזרה - הוא צריך לימודים מהצדיקים, שהם אלו אשר פוקחים את העיניים שלנו!

ומהי אפוא העצה לזכות לעיניים קדושים? **כשאדם מבקש הרבה על זה, ובנוסף לזה - הוא מנקה את העיניים שלו מטומאה!** שזה מובן לכל אחד, שהוא דבר ראש וראשון, שצריכים להיות **"סוּר מֵרָע"** - לבער כל שמץ של קשר לאילו מכשירים טמאים! ואל יאמר שום תירוצים - שזה "שיאומי" וכו', מנסים לתת **'תוויות'** של הכשר על הטומאה הזאת, **וכל זה עצת הסמ"ך־מ"ם להכשיר את החזיר! כי כן הוא דרכו של החזיר - שהוא פושט את טלפיו וטוען שהוא טהור - 'יש לי פרסה'...** כי באמת הוא "מַפְרִיס פַּרְסָה", **אבל הוא חתיכת טומאה!** כי אמנם אם מסתכלים רק על הרגליים חושבים שהוא טהור, אבל תסתכל למעלה - הוא חזיר! "וְהוּא גֵּרָה לֹא יָגָר"! הוא טמא!

אותו דבר לכל־מיני מכשירים, שאומרים 'זה בסדר'... וגם הוא מראה שיש על זה גם 'חותמת', מה שבאמת בזמנינו יכולים בקלות לשים "הכשר" על כל דבר... ואדם שלא נזהר בזה - כך הסמ"ך־מ"ם תופס אותו... **ואדם צריך לעשות גדר מפני הטומאה הזאת - הן גברים, הן נשים, והן ילדים, צריכים לדעת את זה! כמה צריכים להיזהר מכל נגיעה בזה! ואשרי מי שבכלל לא מתקרב לדברים כאלו!** צריך טלפון? ב"ה יש פלאפונים פשוטים, ולא צריכים את כל הדברים האלו! ואל תאמר 'לא, זה חסום'... כי הנה זה מגיע לאיזה אדם שהוא יודע איך להוריד את החסימה הזאת, וזהו... **אז למה אדם צריך להכניס את עצמו לתוך ניסיונות?!**

זהו הדבר הראשון, שהצדיקים

פוקחים לנו את העיניים!

ממשיך הפסוק: **"ה' זֹקֵף כְּפוּפִים"** - מה זה **'כְּפוּפִים'**? שאדם הוא כפוף תחת היצר הרע; 'לב נשבר' זה דבר נפלא, אבל אם לאדם את ההקדמות הנכונות - הוא נשבר לגמרי, והוא מתייאש באמרו 'מה אני שווה כבר'... והוא כפוף לגמרי... **ו"ה' זֹקֵף כְּפוּפִים"** - הוא מלמד אותנו איך אפשר לחזור בתשובה, איך לזקוף את קומתנו - שנלך יחד עם השכינה הקדושה, הקב"ה מרים אותנו!

והנה אדם שואל: 'אבל איך הקב"ה עושה את זה?' על זה מסיים הפסוק: **"ה' אֹהֵב צַדִּיקִים"** - הקב"ה אוהב את הצדיקים, כי הצדיקים הולכים בשליחות של הקב"ה לפקוח עיוורים ולזקוף כפופים!

ולזה אנחנו זוכים בפרשת שקלים, וכלשון חכמינו הקדושים שם בדברי הקב"ה למשה רבינו: **'חַיֵּיךְ, כְּשֵׁם שֶׁאַתָּה עוֹמֵד עַכְשָׁו וְנוֹתֵן לָהֶם פָּרָשַׁת שְׁקָלִים וְאַתָּה זוֹקֵף אֶת רֹאשָׁן, כָּךְ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה שֶׁקּוֹרְאִין אוֹתָהּ לְפָנַי, כְּאִלּוּ אַתְּ עוֹמֵד שָׁם בְּאוֹתָהּ שָׁעָה וְזוֹקֵף אֶת רֹאשָׁן'**, ומסיים: **'שֶׁנֶּאֱמַר "כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"'**;

שזה ענין של **'נשיאת ראש'**, כי איך רואים על אדם שהוא כפוף? מחמת שהראש שלו כפוף, והצדיקים זוקפים לנו את הראש!

וזהו הענין של הכריעות שבתפילת שמונה־עשרה, שבברכות הראשונות והאחרונות יש מצוה לכרוע במילים **'ברוך אתה'**, וכשמזכירים את שם ה' מרימים את הראש, מדוע? כי כתוב (מלאכי ב, ה) **"וּמִפְּנֵי שְׁמִי נָחַת הוּא"** - לפני שם ה' צריכים לכרוע, אבל כשמזכירים את שם ה' צריכים להרים את הראש[ז], בבחינת **"ה' זֹקֵף כְּפוּפִים"** - כשמגיעים לשם **"ה'"** אזי **"זֹקֵף כְּפוּפִים"** - זוקפים את הראש!

ועל־כן מתכופפים וכורעים באלו הברכות שבשמונה־עשרה, כדי ללמד לאדם שאכן יש מצווה להיות כפוף, אבל הכפיפה הזאת היא על־מנת לזקוף שהקב"ה אותנו! **הצדיקים זוקפים אותנו ומרימים אותנו, הם נותנים לנו תקווה ושמחה בחיים!** הם מלמדים אותנו איך נזכה למצוא את ה'**חצי**' השני שלנו - שאדם לוקח את הנשמה שלו, שהיא **'חצי'** אחד, והוא מתחבר עם עוד נשמות ישראל - הן על־ידי צדקה, הן על־ידי הפצה, והן בכלליות - שמעניין אותו עוד

ז. בדרך־כלל אדם לא שם לב לזה, והוא עושה את זה מתוך רגילותו, וכמובא בירושלמי, שאחד מהתנאים אמר בדרך מליצה **'אני נותן תודה לראש שלי, שכשאני מדיע ל'מודים' - הוא כורע'**... אבל זה לא צריך להיות כך, אלא לשים לב לזה!

ובאמת הכוונה שם בירושלמי - איננה לצד השלילי, אלא שהתנא הזה קידש את עצמו כל כך, עד שזה נעשה ממילא, ולא שזה נעשה בלי שום כוונה, אלא מרוב שהוא הכניע את החומר שלו, אז כשהוא הגיע ל'מודים' - הוא הכניע את הראש שלו...

יהודי! יש עוד יהודי בעולם! לא רק אתה לבד עם ה'אגו' שלך, שאתה אומר 'אל תבלבל אותי, אני צריך לעשות את שלי, וזהו'... **לא ולא! אני מוכן לעזור!**

יש בני־אדם שיש להם כישרונות גם ברוחניות, אבל אינם רוצים לבלבל עצמם לעסוק עם אחרים - 'תעזוב אותי'... **אבל אתה ממש "מונע טוב מבעליו"!** התנא אומר במסכת אבות (פ"ב מ"ח): **'אִם לָמַדְתָּ תּוֹרָה הַרְבֵּה אַל תַּחְזִיק טוֹבָה לְעַצְמְךָ'**; ויש כמה פירושים לזה, ואחד מהפירושים הוא **'אַל תַּחְזִיק טוֹבָה לְעַצְמְךָ'** היינו **'אל תחזיק את הטובה רק לעצמך'**; יש לך משהו לחלוק עם אחרים - למה שלא תעניק להם? למה תהיה כזה קמצן?!...

והדבר נוגע הרבה בתוך ביתו של אדם, שיש בני־אדם שהם קמצנים בביתם, ומשגיחים על כל פרוטה בדקדקנות - **כמה זה מפריע לשלום־הבית! למה אתה כזה קמצן?! ב"ה יש לך, למה את 'מתקמצן'?!... מילא אם לא היה לך מספיק - גם במצב כזה, הרי צריכים לעשות צדקה כמה שיכולים - אבל יש לך ב"ה, אל תהיה קמצן!** -האשה חוזרת מהמכולת, ותיכף־ומיד בודק וחוקר 'למה קנית את זה? ולמה קנית את זה? זה מיותר' וכו', ואשרי אדם שהוא מרגיל את עצמו ל'נדיבות', שזהו "כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יְדָבֶנּוּ לִבּוֹ" - 'נדיבות לב'! ואכן זה נאמר על בנין בית־המקדש, אבל כאמור - כן הוא לענין בנין ביתו של האדם, **הרי אתה בונה את הבית שלך!**

וכאמור, פרשת השבוע זה 'דבר חיוני' ושייך כל פרט גם היום, ובפרשה זו **'בונים את בית־המקדש'**! יש לך דעת ושכל? אתה מקורב להצדיק ב"ה? זכית להתקרב לרבינו? זכית לקבל את הלימודים? אז **'כאילו נבנה בית־המקדש בימיו'!** ואיפה? **בבית שלך! בלב שלך!** תתחיל עם הלב שלך, ותמשיך אל הבית שלך, שהוא "מקדש מעט" שאתה בונה...

ובתוך ה"מקדש מעט" הזה תשים את כל הכלים: **הארון** - לימוד התורה, ועליו יש את **הכפורת**, וכן **השולחן** - האכילה שלך, וכן **מנורה** - שיהיה אור בתוך הבית; כל העניין של מנורה זה שלום־בית (שבת כג:), וכן המנורה מרמזת על **קדושת שבעת הנרות**; וכן מכל הכלים הקדושים יכולין להוציא לימודים נפלאים - אם רק ישים האדם ליבו מעט למה שהוא קורא בכל כלי בית־המקדש!

ועל־ידי־זה מתקיים דברי חכמינו הקדושים על הפסוק "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי **בְּתוֹכָם**" - בתוך כל אחד ואחד! כי פרשת השבוע הוא לימוד **של כל אחד ואחד**, ובשנה זו **פרשת תרומה** היא ביחד עם **פרשת שקלים**, ואמנם המצוה של 'מחצית השקל' כתובה בעוד שתי פרשיות - בפרשת כי תשא, אבל **פרשת תרומה** הולך ביחד עם **פרשת שקלים**, כי בשביל לבנות את בית־המקדש, ולהיות שותף לעבודת הקרבנות, צריכים את

השקלים האלו, שיש לו לאדם 'נדיבות לב', והוא יודע שהוא '**חצי**' - ורק עם השני הוא נהיה '**שלם**', וזה מכניע את היצר הרע, וזה פותח את השערים! ועל־כן ההתחלה היא עם **פרשת שקלים** - שזה הדבר הראשון.

וכשאנחנו זוכים להגיע לזמן כזה גדול - **ראש־חודש אדר** - עם הלימודים הקדושים הללו, הרי כבר יש לנו איזו הבנה נוספת בדברי חכמינו הקדושים '**מְשֻׁנְּכְנַס אֲדָר מַרְבִּין בְּשִׂמְחָה**'[ח], והנה ישנם כמה פירושים בביאור המילה '**אֲדָר**', בלשון־הקודש מוצאים שהוא ענין של מלבושים, כמ"ש (יהושע ז, כא) "**אַדֶּרֶת** שִׁנְעָר", היינו המלבושים הקדושים שזוכים לעשות על־ידי מצוות צדקה של חודש **אדר**. אבל מובא מצדיקים רמז נפלא: '**אדר**' לשון 'דירה', כמו '**אדור**' [הגמרא מביאה את הפסוק "**אַדִּיר** בַּמָּרוֹם ה'" (תהלים צג, ד) לענין "יטע בהן אדר" (ביצה טו:)], ומה הענין בזה? שאדם רוצה 'לדור', כביכול, אצל הקב"ה! שהבית שלו יהיה בית שבו הקב"ה דר!

והענין מבואר בדברי המדרש בפרשת השבוע על לשון הפסוק "וְיִקְחוּ **לִי תְּרוּמָה**" - מהו '**לי**'? אומר המדרש (שמות רבה לג, א): '**מָשָׁל לְמֶלֶךְ שֶׁהָיָה לוֹ בַּת יְחִידָה, בָּא אֶחָד מִן הַמְּלָכִים וּנְטָלָהּ, בִּקֵּשׁ לֵילֵךְ לוֹ לְאַרְצוֹ וְלִטֹּל לְאִשְׁתּוֹ. אָמַר לוֹ: בִּתִּי שֶׁנָּתַתִּי לְךָ יְחִידִית הִיא, לִפְרֹשׁ מִמֶּנָּה אֵינִי יָכוֹל, לוֹמַר לְךָ אַל תִּטְלָהּ אֵינִי יָכוֹל לְפִי שֶׁהִיא אִשְׁתֶּךָ, אֶלָּא זוֹ טוֹבָה עֲשֵׂה לִי, שֶׁכָּל מָקוֹם שֶׁאַתָּה הוֹלֵךְ קִיטוֹן אֶחָד עֲשֵׂה לִי, שֶׁאָדוּר אֶצְלְכֶם, שֶׁאֵינִי יָכוֹל לְהַנִּיחַ אֶת בִּתִּי. כָּךְ אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל: נָתַתִּי לָכֶם אֶת הַתּוֹרָה, לִפְרֹשׁ הֵימֶנָּה אֵינִי יָכוֹל, לוֹמַר לָכֶם אַל תִּטְלוּהָ אֵינִי יָכוֹל, אֶלָּא בְּכָל מָקוֹם שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים בַּיִת אֶחָד עֲשׂוּ לִי שֶׁאָדוּר בְּתוֹכוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ**'; זה מה שאומר הקב"ה "וְיִקְחוּ '**לִי**' תְּרוּמָה" - '**תבנו לי מקום שאהיה בו! תעשו לי מקדש שאדור אצלכם תמיד!**'.

והמדרש הזה מגלה לנו כבר מובן חדש בעניינו של חודש '**אדר**' - שאנחנו עכשיו בונים מקום שהשכינה כביכול '**תדור**' בו, בבחינת '**בִּלְבָבִי מִשְׁכַּן אֶבְנֶה**' - שאבנה בתוכי מקום שהשכינה תדור בו! זהו חודש '**אדר**', שהשכינה '**תדור**' בתוך המקדש שבליבי! שהבית שלי יהיה מקום של השראת השכינה, וכמו שחכמנו הקדושים אומרים בפירוש (סוטה יז): "**אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ - שְׁכִינָה שְׁרוּיָה בֵּינֵיהֶם**"; שם יש 'השראת השכינה'! יש לנו כזה בית, שהשכינה שורה בו! הקב"ה **דר** בתוך הבית הזה!

וזהו '**מְשֻׁנְּכְנַס אֲדָר מַרְבִּין בְּשִׂמְחָה**' - כשאדם ייכנס לכזאת '**דירה**', שזהו "**מְשֻׁנְּכְנַס אֲדָר**", אזי: "**מַרְבִּין בְּשִׂמְחָה**"

ח. עתה הוא כבר **ערב ר"ח אדר**, והוא **יום כיפור קטן**, ושייך ביותר בערב ר"ח אדר, שהוא חודש חג הפורים, והרי יום **כפורים** הוא **כ־פורים**, וכבר עתה מתחילין את ענין **עבודת יום הכיפורים**.

- אין שמחה יותר גדולה מזה! כי תיכף ומיד כשאדם ייכנס לכזאת דירה קדושה שהוא מכין עתה, הוא יקיים **'מִשֶּׁנִּכְנַס אָדָר'** - הוא נכנס אל ה**'דירה'** הזאת, אזי **'מַרְבִּין בְּשִׂמְחָה'...**

וממילא כשציווה אותנו רבינו: **'מִצְוָה גְּדוֹלָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד'**, עתה צריכים **להרבות** בשמחה הזאת, ולכאורה אם רבינו ציוונו להיות בשמחה **"תמיד"**, איך עתה שייך **'להרבות'** על ה**'תמידות'** הזאת? **אלא עכשיו עושים 'תוספת שמחה'! שמחה על־גבי שמחה, בבחינת "שַׂמַּח תְּשַׂמַּח" - שמחה כפולה! על השמחה הפשוטה מרבים עוד שמחה! לא נותנים לשום עצבות להיכנס! עצבות פסולה לגמרי!**

רבינו אומר (ליקו"מ ח"ב סי' מח): **'וְדַע, שֶׁתֹּכֶף כְּשֶׁאָדָם רוֹצֶה לִכָּנֵס בַּעֲבוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזַי תֵּכֶף הִיא עֲבֵרָה גְּדוֹלָה כְּשֶׁיֵּשׁ לוֹ עַצְבוּת, חַס וְשָׁלוֹם, כִּי עַצְבוּת הִיא סִטְרָא אָחֳרָא, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שׂוֹנֵא אוֹתָהּ'**; זו לשון מאד 'חריפה' של רבינו - שהקב"ה **שונא** את העצבות! אתה נכנס עכשיו לעבודת ה'? אתה רוצה להיות חלק משאר נשמות ישראל ולהתאחד יחד עם נשמות ישראל? רק שמחה! תהיה בשמחה! תראה **להרבות** שמחה! **תשמח את עצמך, את אשתך, את הילדים, את כל הקהילה, רק שמחה! שיראו על הפנים שלך את השמחה!**

זו המעלה הקדושה של **חודש אדר** שאליו נכנסנו עתה, ואומר רבינו חיי־ מוהר"ן, סי' תקסב), שעיקר זמן 'צדקת ארץ ישראל' הוא בחודש אדר; וזה מרומז בפסוק (תהלים כד, ה) **"יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת הָוָי"ה וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ"**, כי בכוונות צירופי י"ב חדשי השנה, הצירוף של חודש אדר הוא **ההי"ו**, היוצא מסופי־ תיבות של "יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת הָוָיָה' וּצְדָקָה' מֵאֱלֹהֵי' יִשְׁעוֹ"', כי זהו חודש אדר - ענין של צדקה וחסד, וזה מתחיל עכשיו.

הנה אנחנו כבר בראש־חדש אדר, והוא שלושים יום קודם חודש ניסן, ומתעורר כבר ענין של **'קמחא דפסחא'**, א"כ **הבה ונעשה "מבצע של צדקה" - 'עזר שבת', 'עזר יום־טוב', 'קמחא דפסחא', לעשות צדקה מכל הכיוונים!** וזה יפתח לנו את כל השערים - למעלה, למטה, ברוחניות, בגשמיות, ויהיה לעם ישראל שפע קודש בכל העניינים, ויהיו שמורים מכל אויביהם ושונאיהם, שכל האויבים והשונאים **'בְּתָהוֹמוֹת טְבַע'** - הם יפלו בתוך מים שאין להם סוף... ימחו לגמרי מן העולם! ועם ישראל יעלו מעלה מעלה, ובקרוב יבוא משיח צדקנו, ותהא הגאולה השלימה!

breslev.shely@gmail.com